

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๖.๓/ ๒๐๕๔

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๒ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง การจัดทำสัตยาบันสารความตกลงปารีส

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ความตกลงปารีส (ต้นฉบับและคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๓๒๗
ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔
๔. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔
๕. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๒๔๔๔
ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๑๐๐๓/๑๕๑๐
ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔
๗. รายงานสรุปสาระสำคัญและบทวิเคราะห์การเข้าร่วมความตกลงปารีส
๘. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การจัดทำสัตยาบันสารความตกลงปารีส มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศมีผลผูกพันรัฐบาลไทย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๓ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๗ อันเป็นอนุสัญญาฯ ระหว่างรัฐซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลบังคับทางพันธกรณีกับประเทศภาคี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระดับความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัยจากการแทรกแซงของมนุษย์ที่เป็นอันตรายต่อระบบภูมิอากาศ

๑.๑.๒ รัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีการประชุมใหญ่เป็นประจำทุกปี เพื่อให้ภาคีร่วมกันหารือเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุในวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ โดยที่ผ่านมาได้มีการประชุมมาแล้ว ๒๑ ครั้ง

๑.๑.๓ ที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๑ (COP21) และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๑ (CMP11) ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้มีข้อตกลงใจที่ 1/CP.21 รับรองความตกลงปารีส (Paris Agreement) ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ พร้อมกำหนดให้เลขาธิการสหประชาชาติจัดให้มีพิธีลงนามระดับสูงความตกลงปารีส (High-level signature ceremony of the Paris Agreement) ในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

๑.๑.๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ รับทราบสาระสำคัญของความตกลงปารีส (Paris Agreement) และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำสาระความตกลงดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องและให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อการเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีสในโอกาสต่อไป ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕ เห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศ การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่าง ๆ และในกรณีที่ต่างประเทศได้ติดต่อกระทรวง ทบวง กรม อันใดโดยตรง ก่อนนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีให้กระทรวง ทบวง กรม นั้น ส่งเรื่องให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีทุกครั้ง ตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ และให้กระทรวง ทบวง กรม ถือปฏิบัติต่อไป

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ เห็นชอบการทำความตกลงกับต่างประเทศ การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่าง ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕ โดยกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม จะจัดทำความตกลงกับต่างประเทศให้หน่วยงานดังกล่าวขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการลงนามความตกลงทุก ๆ ครั้ง โดยระบุบุคคลที่จะเป็นผู้ลงนามฝ่ายไทย

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นควรให้ประเทศไทยลงนามในความตกลงปารีส และมอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้มีอำนาจลงนามในพิธีลงนามระดับสูงความตกลงปารีส และให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการลงนามในความตกลงปารีสต่อไป นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายฯ มีมติเห็นชอบต่อขั้นตอนการให้สัตยาบันเพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีส ดังนี้ (๑) รับฟังความคิดเห็นกว้างต่อการให้สัตยาบันเพื่อเข้าเป็นภาคีความตกลงปารีส (๒) นำเสนอคณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการประสานท่าทีเจรจาและความร่วมมือระหว่างประเทศ (๓) นำเสนอคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (๔) นำเสนอคณะรัฐมนตรี (๕) นำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และ (๖) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประสานกระทรวงการต่างประเทศเพื่อจัดส่งสัตยาบันสารเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีส ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๑.๓.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เข้าร่วมพิธีลงนามระดับสูงความตกลงปารีส (High-level signature ceremony of the Paris Agreement) เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ เห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าร่วมในพิธีลงนามระดับสูงความตกลงปารีส ในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา โดยอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้มีอำนาจลงนามในพิธีลงนามระดับสูงความตกลงปารีส ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๑.๓.๓ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือประสานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งว่า เลขาธิการสหประชาชาติได้มีหนังสือกราบเรียนเชิญนายกรัฐมนตรีเข้าร่วมกิจกรรม High-level Event on the Entry into Force of the Paris Agreement ในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ในช่วงการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ ๒๑ โดยกิจกรรมครั้งนี้จะเป็นโอกาสให้รัฐภาคีมอบสัตยาบันสารหรือประกาศเจตนารมณ์ในการเข้าร่วมหรือมอบสัตยาบันสารเข้าเป็นภาคีความตกลงปารีส ภายในปี ๒๕๕๙ ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากความตกลงปารีสจะส่งผลดีในระยะยาวที่จะช่วยลดความรุนแรงของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น การเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีสของประเทศไทยจะสร้างประโยชน์กับประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศที่มีฐานการพัฒนาเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติ และมีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบรุนแรงในอนาคต รวมทั้งเพื่อให้การดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศต่าง ๆ ตามกรอบพันธกรณีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความ

ตกลงปารีส...

ตกลงปารีส ทั้งนี้ การเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีสจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๓ โดยขณะนี้ประเทศไทยให้สัตยาบัน ความตกลงปารีสแล้ว ๒๗ ประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙) รวมสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐ ประชาชนจีน ครอบคลุมปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกคิดเป็นร้อยละ ๓๙.๐๘ ของปริมาณการปล่อยก๊าซ เรือนกระจกของโลก ซึ่งความตกลงปารีสจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๓๐ หลังจากวันที่ภาคีสัญญาอย่างน้อย ที่สุด ๕๕ ภาคี ซึ่งมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวมกันอย่างน้อยที่สุดประมาณร้อยละ ๕๕ ของการปล่อยก๊าซ เรือนกระจกทั้งหมด ได้มอบสัตยาบันสาร สารการยอมรับ สารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นควรนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ประเทศไทยให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคี ความตกลงปารีส และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามขั้นตอนต่อไป และให้ทันก่อนการประชุม High-level Event on the Entry into Force of the Paris Agreement เพื่อนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลสามารถประกาศเจตนารมณ์ ในการให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีความตกลงปารีส ในการประชุมดังกล่าว ซึ่งกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ในช่วงการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ ๗๑ เพื่อแสดงการมีส่วนร่วมกับประชาคมโลกในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ ความตกลงปารีสอาจมีผลบังคับใช้โดยเร็ว เนื่องจากประเทศที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมากเป็น ระดับต้นของโลกโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ให้สัตยาบันแล้ว ดังนั้น หากประเทศ ไทยไม่รับเข้าเป็นภาคีความตกลงปารีสอาจจะเสียโอกาสในการกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพิ่มเติมร่วมกับภาคี ความตกลงปารีส ซึ่งอาจมีการประชุมครั้งแรกพร้อมกับการประชุมรัฐภาคีสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๒ ซึ่งกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๗-๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ ราชอาณาจักรโมร็อกโก

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สารสำคัญ

๔.๑.๑ ความตกลงปารีส ซึ่งที่ประชุมรัฐภาคีสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๑ (COP21) และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๑ (CMP11) ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้ให้การรับรอง เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อกำหนดความร่วมมือใน การดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ระดับโลก ๓ เป้าหมายหลัก คือ

(๑) ควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ต่ำกว่า ๒ องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับยุคก่อนอุตสาหกรรม และการมุ่งพยายามควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน ๑.๕ องศา เซลเซียส เมื่อเทียบกับยุคก่อนอุตสาหกรรม

(๒) เพิ่มขีด...

(๒) เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อผลกระทบทางลบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการส่งเสริมความสามารถในการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนาประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ โดยไม่กระทบต่อการผลิตอาหาร

(๓) ทำให้เกิดเงินทุนหมุนเวียนที่มีความสอดคล้องกับแนวทางที่นำไปสู่การพัฒนาที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำและการพัฒนาให้มีความสามารถในการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งรายละเอียดของความตกลงปารีส ครอบคลุมการดำเนินงานเกี่ยวกับ การลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อผลกระทบทางลบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสนับสนุนทางการเงิน การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเสริมสร้างศักยภาพของประเทศกำลังพัฒนา และ กรอบการรายงานข้อมูลให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงานและการสนับสนุน

๔.๑.๒ การให้สัตยาบันสารเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีส เป็นการแสดงเจตจำนงของไทยในการร่วมมือกับประชาคมโลกในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทำให้ความตกลงปารีสมีผลบังคับใช้โดยเร็ว กล่าวคือ ความตกลงปารีสจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๓๐ หลังจากวันที่ภาคีสัญญาอย่างน้อยที่สุด ๕๕ ภาคี ซึ่งมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวมกันอย่างน้อยที่สุดประมาณร้อยละ ๕๕ ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด ได้มอบสัตยาบันสาร สารการยอมรับ สารการให้ความเห็นชอบ หรือ ภาควิชาการ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว นอกจากจะทำให้ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีทั้งในฐานะประธานกลุ่ม ๗๗ ภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่มีความมุ่งมั่นในการเข้าร่วมกับประชาคมระหว่างประเทศในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแล้ว ประเทศไทยในฐานะประเทศกำลังพัฒนาซึ่งมีความเปราะบางจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จะได้รับประโยชน์จากการที่ประเทศต่าง ๆ ร่วมมือกันภายใต้ความตกลงปารีสเพื่อควบคุมอุณหภูมิโลกให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลให้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดความรุนแรงลงได้ และความตกลงปารีสเปิดโอกาสให้แต่ละประเทศกำหนดการดำเนินงานที่เหมาะสมของประเทศตัวเอง ซึ่งประเทศไทยสามารถกำหนดให้สอดคล้องกับแผนระดับประเทศและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และยังทำให้ประเทศไทยได้ประโยชน์จากการเข้าถึงกลไกต่าง ๆ ภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ ที่จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศกำลังพัฒนา ทั้งในด้านการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวผ่านทางกลไกทางการเงิน การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี และการเสริมสร้างศักยภาพ

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการ ดังนี้

๔.๒.๑ ร่วมกับสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่องขั้นตอนการให้สัตยาบันเพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีสของไทย ในขั้นตอนที่ (๑) รับฟังความคิดเห็นวงกว้างต่อการให้สัตยาบันเพื่อเข้าเป็นภาคีความตกลงปารีส ดังนี้

๑) การจัด...

๑) การจัดประชุมเวทีสัมมนาเผยแพร่ความตกลงปารีสและแนวทางดำเนิน “โครงการขับเคลื่อนและเสริมสร้างศักยภาพภายหลังข้อตกลงใหม่ของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระสำคัญของความตกลงปารีสให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐ คน

๒) การจัดรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อตารางวิเคราะห์พันธกรณี ภายใต้ความตกลงปารีสผ่านการจัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ (Focus group discussion) เพื่อหารือเกี่ยวกับ ตารางวิเคราะห์พันธกรณีภายใต้ความตกลงปารีส โดยร่วมกันวิเคราะห์เนื้อหาความตกลงปารีสในส่วนของ ประเทศไทยต้องมีพันธกรณีผูกพัน เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

๓) การจัดประชุมสัมมนาเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็นต่อความตกลงปารีส ในส่วนภูมิภาค จำนวน ๕ ครั้ง ในพื้นที่ ๕ ภูมิภาค ได้แก่ (๑) ภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ (๒) ภาคตะวันออก ณ จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ (๓) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ (๔) ภาคใต้ ณ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และ (๕) ภาคกลาง ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อรับฟัง ความคิดเห็นต่อความตกลงปารีสและพันธกรณีภายใต้ความตกลงปารีสในวงกว้างจากทุกภาคส่วน รวมถึงหน่วยงาน ภาครัฐในส่วนภูมิภาค ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคประชาชน และได้จัดทำสรุปผลการ ประชุมสัมมนาเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็นต่อความตกลงปารีสในส่วนภูมิภาคเรียบร้อยแล้ว

๔) จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการ ดำเนินความร่วมมือภายใต้กรอบความตกลงปารีส ซึ่งเน้นกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งผ่านการ จัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ (Focus group discussion) และการรับฟังความคิดเห็นวงกว้าง ซึ่งได้มีการ จัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ จำนวน ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร

๕) จัดประชุมสัมมนาเผยแพร่ความตกลงปารีส และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการ เตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการดำเนินความร่วมมือภายใต้กรอบความตกลงปารีส เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนทั้งสิ้น ๕๐๐ คน

๔.๒.๒ จัดทำตารางวิเคราะห์พันธกรณีภายใต้ความตกลงปารีส: นัยยะเกี่ยวกับ กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและการดำเนินงานของหน่วยงานของไทยและแบบสอบถามความคิดเห็นต่อ การให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีส และได้มีหนังสือขอรับข้อคิดเห็นต่อตารางพันธกรณีภายใต้ ความตกลงปารีสจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๘๘ หน่วยงาน

๔.๒.๓ รวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำ “รายงานสรุปสาระสำคัญและบทวิเคราะห์ การเข้าร่วมความตกลงปารีส” ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ (๑) ความเป็นมา (๒) สาระสำคัญของความตกลงปารีส (๓) บทวิเคราะห์ และ (๔) ข้อเสนอเพื่อพิจารณา ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

จากการวิเคราะห์พันธกรณีภายใต้ความตกลงปารีส พบว่ามีพันธกรณีที่สำคัญ ๕ ข้อ ได้แก่

๑) ไทยต้องจัดทำและส่งเป้าหมายการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Nationally Determined Contribution: NDC) ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และต้องจัดทำมาตรการภายในประเทศเพื่อดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจกตามเป้าหมายที่จัดส่งไว้ทุก ๆ ๕ ปี โดยเป้าหมายนี้จะต้องมีความก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ

๒) ไทยต้องนำเสนอรายละเอียดของข้อมูลเรื่องเป้าหมายการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่มีความชัดเจน โปร่งใส สามารถแสดงที่มาที่ไปของข้อมูลและเข้าใจได้ และสอดคล้องกับแนวทางตามข้อตัดสินใจของที่ประชุมรัฐภาคีฯ

๓) ไทยต้องจัดทำบัญชีเพื่อติดตามและแสดงผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จัดส่งไป ซึ่งต้องอยู่บนหลักการภายใต้ความตกลงปารีส โดยเฉพาะต้องไม่ให้เกิดการนับซ้ำของคาร์บอนเครดิต และต้องจัดส่งข้อมูลความก้าวหน้าในการดำเนินงานของประเทศตามเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้นำเสนอไว้

๔) ไทยต้องส่งรายงานบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

๕) ไทยต้องร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ภายใต้อนุสัญญาฯ ในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี การศึกษา ฝึกอบรม การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ทั้งนี้ การเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีสมีประโยชน์ต่อประเทศไทยในหลายมิติ และไม่มีผลจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติรองรับการอนุวัติตามพันธกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด จึงเห็นควรให้ประเทศไทยให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีส อย่างไรก็ดี เนื่องจากการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตามพันธกรณีภายใต้ความตกลงปารีสมีความเกี่ยวข้องกับภาคส่วนที่หลากหลาย และมีผลกระทบวงกว้างต่อรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงเห็นควรให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อการเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีส ตามขั้นตอนการให้สัตยาบันที่คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้ว และเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๓ วรรค ๒ ที่กำหนดไว้ว่า หนังสือสัญญาใดที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง ต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๔.๒.๔ ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีส และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามขั้นตอนต่อไป ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๕. ข้อเสนอ...

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบให้ประเทศไทยให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีส และให้เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๕.๒ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำและส่งมอบสัตยาบันสารความตกลงปารีสต่อเลขาธิการสหประชาชาติในฐานะผู้เก็บรักษาเอกสาร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๙๐